

Styrddokument

Verksamhetsplan 2017 **Biblioteket**

Övergripande uppdrag

På det övergripande planet styrs biblioteksverksamheten av Bibliotekslagen (2013:801), Högskolelag (1992:1434) och Högskoleförordning (1993:100). Det finns ett högskolebibliotek vid alla lärosäten, som ska svara för biblioteksverksamheten samt samverka med alla offentligt finansierade bibliotek och avgiftsfritt ställa sina samlingar till varandras förfogande. En viktig uppgift är att utveckla informationskompetensen hos studenter eftersom den är grunden till ett självstyrkt och livslångt lärande.

Biblioteket har en central funktion för Högskolans grundutbildning, som inkluderar flexibla studieformer som nätbaserad undervisning. Det har en viktig roll i utvecklingen mot ökad undervisning på högre nivåer inom grundutbildningen, fler forskarstuderande inom högskolan och ökad forskningsverksamhet. Biblioteket har primärt en förmedlande funktion och ska ge service åt studenter, lärare, forskare och övriga anställda vid Högskolan. Det ska genom anskaffning och tillhandahållande av tryckta och elektroniska dokument, genom informationssökning, undervisning i informationssökning och annan service främja Högskolans utbildning och forskningsverksamhet. Biblioteket ska spegla Högskolans hela verksamhet och utvecklas i nära dialog med användarna.

Organisation

Biblioteket är en egen enhet vid Högskolan och indelat i två funktionsgrupper; biblioteket och Learning Center (LC). LC är Högskolans centrala funktion för stöd och utveckling av den nätbaserade utbildningen (distansutbildningen). Personalstyrkan består av 21 tillsvidareanställda och 3 visstidsanställda. Budgeten är ca 32 MSEK, med tillägg av medel för vissa utvecklingsprojekt. Bibliotekslokalerna omfattar ca 4000 m² och erbjuder en stimulerande studie- och mötesplats för alla besökare med gott om studieplatser, grupprum och datorarbetsplatser. Antalet besökare är över 200 000 per år.

Vision och målsättning

- Biblioteket ska vara en kreativ lärandemiljö som erbjuder bästa möjliga förutsättningar för studenterna att nå sina studiemål.
- Biblioteket ska upplevas som en attraktiv resurs som ständigt förbättras för att uppfylla behoven hos våra studenter, forskare, personal och övriga användargrupper.
- Bibliotekets målsättning är att vara ett kompetenscentrum för informationsförsörjning och lärande med IKT-teknik och -pedagogik som en del av bibliotekets utbud.

Bibliotekets huvuduppgifter

• Informationsförsörjning

Biblioteket ansvarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen vid Högskolan och är en del av den nationella utvecklingen av en bättre informationsinfrastruktur och ökad öppenhet (Open Access).

• Informationskompetens

Målet med bibliotekets undervisning i kritisk informationssökning är att utveckla studenternas informationskompetens (förmågan att söka, hitta, kritiskt värdera och kreativt använda information).

• Digital kompetens

Biblioteket/LC fokuserar på att utveckla den nätbaserade utbildningen samt att öka studenternas och personalens digitala kompetens, med målet att alla ska känna sig förtrogna med digitala verktyg och tjänster samt ha förmågan att följa med i den digitala utvecklingen.

Satsningsområden 2017

Rektors verksamhetsuppdrag (VU) för biblioteket omfattar tolv prioriterade områden för 2017. De utgör grunden för bibliotekets verksamhetsplan (VP), som specificerar vilka aktiviteter som planeras för att uppnå uppdraget. I tillägg ingår några pågående projekt.

1. Nätbaserat utbildning - samordning för pedagogisk, teknisk och infrastrukturell utveckling

VU: Biblioteket ska inneha ett samordningsansvar för högskolans pedagogiska, tekniska och infrastrukturella utveckling av den nätbaserade utbildningsverksamheten.

Biblioteket/Learning Center ska samordna utvecklingsarbetet av den nätbaserade utbildningen vid Högskolan. Arbetet sker både genom Learning Centers löpande arbete och genom projektet Nätbaserat lärande. Projektet är en långsiktig satsning inom högskolepedagogik riktad mot användningen av digital teknik i undervisningen. Nätbaserat lärande syftar också till ett alltmer flexibelt lärande för studenten.

2. Projekt Nätbaserat lärande fas III – utveckling av campus- och distansutbildning

VU: Biblioteket ska samordna, stödja och utveckla det nätbaserade lärandet. Med nätbaserat lärande avses här både campus- och distansutbildning med stöd av digitala verktyg och infrastrukturer såsom lokaler.

Biblioteket är projektägare till Nätbaserat lärande som startade som ett samverkansprojekt mellan Biblioteket/LC och Akademin för utbildning och ekonomi (AUE) 2014 för att iordningställa några s k "Flipped Classrooms". Från 2016 är projektet högskoleövergripande med en bredare inriktning och har kompletterats med en forskningsgrupp.

Under 2017 startar fas 3 av projektet, som ska binda samman det utvecklingsarbete som har skett inom några olika arbetsgrupper, till en samlad inriktning med fokus på att utveckla undervisningen.

Projektmedlen kommer att användas för att

- skapa flera fysiska och virtuella lärmiljöer
- kompetensutveckla lärare och forskare inom projektet
- inspirera, kompetensutveckla och stödja lärare, forskare och all personal vid högskolan

Projektmål inom Nätbaserat lärande fas 3 är att:

- utveckla möjligheter för att blanda campus- och distansundervisning med digitala verktyg
- genomföra inspelningar via webb som kan sändas live och spelas in i hög kvalitet
- erbjuda kompetensutveckling för lärare inom digitala verktyg för distansundervisning
- erbjuda workshops för lärare i olika modeller för undervisning, t ex Active Learning Classroom
- genomföra fler och kvalitativt bättre digitala möten för att underlätta samverkan internt och externt

3. Informationsförförjning – tillgången till digitala informationsresurser

VU: Biblioteket ska ansvara för den vetenskapliga informationsförförjningen vid Högskolan, och medverka i den nationella utvecklingen av en bättre informationsstruktur och ökad öppenhet.

Under 2016 gjordes en medietredning på uppdrag av rektor. Den visade på behovet av en viss utökning av beståndet. Detta genomförs under 2017 tillsammans med en intern marknadsföring av de digitala resurserna.

Under 2017 kommer biblioteket även att utreda ett byte av bibliotekssystem, med målet att byta system 2017 eller 2018. Orsaken är att nuvarande system (Libra.se) har lagts ner av leverantören Axiell. En projektgrupp har påbörjat ett förarbete under 2016 i samråd med flera andra lärosäten genom att titta närmare på open source systemet Koha. Koha har funnits sedan slutet av 1990-talet och används av tusentals bibliotek runt om i världen. Några svenska bibliotek har nyligen bytt till Koha. En av styrkorna med systemet är att det är ett open source system. Därmed försvinner bibliotekets beroende av en kommersiell leverantör och vi får större kontroll över data och programvara. Samtidigt är vi ovana vid gemenskapsbaserad utveckling, som kräver ökad samverkan och interaktion med andra bibliotek.

Projektarbetet under 2017 kommer vi att inkludera tester system och teknik, tester av att migrera information från nuvarande bibliotekssystem till Koha, en undersökning av hur systemet passar in i bibliotekets systemarkitektur och tekniska flöden, studiebesök hos bibliotek med Koha samt jämförelser med andra systemlösningar. En stor utmaning vid systembytet är migreringen av data mellan systemen. Projektarbetet kommer att kräva en hel del arbetstid, vilket vi tagit hänsyn till i budgeten för 2017, genom att öka personalkostnaderna något.

4. Ökad genomströmning

VU: Biblioteket ska verka för en ökad genomströmning

Inom biblioteket finns en skrifvarverkstad som stödjer studenterna genom att texthandleda, ge hjälp till självhjälp samt att bygga en bro mellan studenten och utbildningens krav på vetenskaplighet. Hjälpen ges både på plats i biblioteket och via Högskolans supportsystem.

Det finns behov av att utvidga Skrifvarverkstadens stöd till olika studentgrupper, dels för att öka deras möjligheter att klara av studierna, dels för att höja kvaliteten och den vetenskapliga nivån deras texter. Skrifvarverkstaden kommer att få utökade resurser under 2017 genom att ingå som ett delprojekt i det högskoleövergripande pedagogiska utvecklingsprojekt, som startar med fokus på en ökad genomströmning av studenter. Följande aktiviteter planeras inom Skrifvarverkstaden:

Aktivitet 1

I samarbete med AUE utveckla och införa en kurs i akademiskt skrivande för studenter med svenska som andraspråk. I skrivande stund finns ett utkast till en kursplan för en sådan kurs.

Aktivitet 2

Utarbetande av en kurs i akademiskt skrivande för studenter. Kursen skulle vara en obligatorisk och poänggivande baskurs för studenter oavsett ämnestillhörighet. Denna kurs skulle sedan kunna följas upp med en mer ämnesintegrerad kurs som inriktar sig på specifika problem som identifieras bland studenter som läser ett specifikt ämne.

Aktivitet 3

Utvecklande av en kurs i att handleda studenters texter för lärare. Lärare som handleder studenters skrivande har oftast en implicit kunskap om hur akademiska texter byggs upp samt att de också har implicita färdigheter i att läsa och kommentera akademiska texter. Detta kan ibland stå i kontrast till att effektivt texthandleda studenter, och det är viktigt att lärare blir medvetna om hur viktigt det är att studenterna får möjlighet att utveckla och träna sin förmåga att skriva akademiska texter.

Aktivitet 4

Utvecklande av resurser för att stödja distansstudenter i deras skrivande i form av nätbaserade resurser. I dagsläget finns förslag till textbaserade webbresurser som skulle kunna utvidgas med digitala läroobjekt t.ex. inspelade föreläsningar.

5. Studenternas informationskompetens – målet är biblioteksundervisning åt alla

VU: Biblioteket ska ansvara för att utveckla studenternas informationskompetens genom att ge undervisning i kritisk informationssökning. Målet är att alla studenter ska nås av biblioteksundervisningen.

Det pågår en utveckling av bibliotekets undervisning med det långsiktiga målet att alla studenter ska nås av biblioteksundervisningen. För att öka tillgängligheten och nå fler distansstudenter ingår två IKT-pedagoger/multimediaproducenter på deltid i projektet från hösten 2016.

Under 2017 kommer undervisningsprojektet att testa användningen av digitala läresurser och utreda undervisningens struktur och hur den kan förbättras. Bibliotekets undervisningslokal (23:302) kommer att rustas upp med nya tekniska verktyg enligt Flipped Classroom-konceptet. Målsättningen är att en generell ökad informationskompetens hos studenterna, kommer att höja studieresultaten och gynna genomströmningen. Samverkan bl a kring medieproduktionen kommer att ske med flera andra projekt, som Nätbaserat lärande och Pedagogisk utveckling/genomströmning.

6. Högskolans publiceringsverksamhet – samordning och ansvar

VU: Biblioteket ska samordna och ansvara för Högskolans publiceringsverksamhet samt ansvara för att upprätthålla kvaliteten i Högskolans forskningsdatabas DiVA.

En inventering av publiceringsverksamheten vid Högskolan genomfördes 2015. Den visade på behovet av ett centralt stöd för en samordnad publiceringsverksamhet. Förslag till en sådan har tagits fram i en projektrapport som presenterats för rektors ledningsgrupp våren 2016. Det innebär att Gävle University Press blir en paraplyorganisation och gemensam kanal för Högskolans publikationer. Samordningen inkluderar kvalitetsgranskning, finansiering, marknadsföring och distribution samt inrättandet av ett publiceringsråd för frågor som rör redaktörskap, kvalitetsgranskning och finansiering. Uppbyggnadsarbetet har startat och ett REB-beslut väntas inför 2017.

Biblioteket är systemförvaltare för OA-databasen DiVA och arbetar löpande med kvalitetssäkringen av registreringen i systemet, vars material även ingår sökportalen SwePub vid Kungliga Biblioteket/Libris.

7. Prioritera och synliggöra arbetet för en hållbar livsmiljö

VU: Biblioteket ska i enlighet med vision och verksamhetsidé verka för en hållbar livsmiljö för människan. I detta ska vägas in både sociala, ekonomiska och ekologiska aspekter. Biblioteket ska prioritera arbetet med att bibehålla den miljöcertifiering enligt ISO 14001 som innehas sedan 2004. Biblioteket ska också prioritera arbetet med att anpassa certifieringen mot ny standard. Under 2017 ska biblioteket därutöver verka för att sprida information om Högskolans miljöarbete.

Biblioteket fortsätter sin föredragsserie "12-minuter över 12", som de senaste åren fokuserat på föredrag av Högskolans forskare med inriktning på hållbarhet ur olika aspekter; ekologisk, ekonomisk och social/kulturell. Även doktorander kommer att tillfrågas om att medverka.

Biblioteket kommer att arbeta med sina nya miljömål för 2017-2020 och fortsätter sin satsning på resefria möten, prioriteringen av elektroniska medier och kompetensutveckling inom området m m.

8. Breddad rekrytering – undervisning i kritisk informationssökning för gymnasieskolor

VU: Som ett led i arbetet med breddad rekrytering ska biblioteket fortsätta ta emot länets gymnasieskolor för att ge en genomgång av bibliotekets informationssökning.

Biblioteket bidrar till arbetet med en breddad rekrytering bl a genom att erbjuda gymnasieklasser undervisning i informationssökning. Ett etablerat samarbete finns med några gymnasieskolor i Gävle. Avsikten är att stärka elevernas informationskompetens som en förberedelse inför högre studier. Informationssökning betonas i gymnasieskolans läroplan (Gy11) med krav på elevers förmåga att självständigt söka, värdera och använda information. Även UKÅ ställer krav på uppvisad informationskompetens i studenternas arbeten på kandidatnivå.

9. Samverkan – internt och externt

VU: Intern och extern samverkan ska ingå som en naturlig del av bibliotekets uppdrag.

Biblioteket har ett samverkansuppdrag reglerat i Bibliotekslagen; att vara öppet för allmänheten, ställa sina samlingar till förfogande och samverka med bland annat folkbiblioteken. Biblioteket samverkar med övriga universitets- och högskolebibliotek i landet på olika sätt, bl a inom SUHF:s Forum för bibliotekschefer, DiVA-konsortiet, UR Access och SNH. Biblioteket ingår i olika föreningar och nätverk, t ex ITHU, SVERD, NITUS, ABM Gävle (arkiv-bibliotek-museum). Inom Högskolan samverkar biblioteket med alla enheter och inom både utbildning, forskning och samverkan. Biblioteket medverkar i flera högskoleövergripande samverkansprojekt, t ex Nätbaserat lärande, Pedagogisk utveckling/genomströmning, utveckling av en högskolans webbplats m fl. Biblioteket deltar i olika organ inom Högskolan som Rådet för hållbar utveckling, rektors ledningsgrupp, webbgruppen, skyddskommittén m m. Bland samverkansområden som når ut externt kan nämnas "12 minuters föredrag" av högskolans forskare, Dagermanseminariet och Krusenstjernaseminariet.

10. Arbetsmiljöarbetet prioriteras

VU: Biblioteket ska prioritera arbetet med att skapa och upprätthålla en god arbetsmiljö.

Arbetsmiljöarbete för 2017 kommer att fokusera på att arbeta med de arbetsmiljömål som gemensamt tagits fram inom biblioteket under 2016. Målen kommer att brytas ner till en handlingsplan och följas upp. När Högskolans centrala arbetsmiljömål antas kommer de att koordineras med de lokala målen.

11. Jämställdhetsintegrering

VU: Biblioteket ska aktivt medverka i Högskolans arbete för jämställdhet mellan kvinnor och män. Under 2017 ska särskild fokus läggas vid Högskolans arbete med att ta fram en plan för jämställdhetsintegrering.

Biblioteket skall vara inkluderande och arbeta för likabehandling såväl internt i personalgruppen som externt gentemot våra målgrupper. Studenter med funktionsnedsättning ska erbjudas särskilt stöd för att genomföra sina studier. Bibliotekets lokaler ska ha en god fysisk tillgänglighet.

12. Implementeringen av nya strategin prioriteras

VU: Biblioteket ska prioritera implementeringsarbetet av den nya strategin

Den nya strategiska plattformen för Högskolan 2017-2020 inkluderar flera områden som direkt berör bibliotekets verksamhet, som "lärande och livsmiljöer", "arbete och livsmiljöer". Biblioteket kommer att arbeta aktivt med att implementera strategin i sitt arbete och vid behov att bistå andra enheter i deras arbete med implementeringen.